

Politická abeceda totality. To zkušený Jaroslav Bašta nepamatuje, co provádí Fialova vláda

- CZ24 News | 29. března 2022

EU/RUSKO/UKRAJINA: Zapojení členského státu NATO do války na Ukrajině by bylo pro Rusko vítanou příležitostí rozpoutat konfrontaci. Podle poslance SPD Jaroslava Bašty si to uvědomuje i vedení Aliance. Naopak s velmi riskantními nápady trvale přichází Polsko. A opoziční poslanec se obává, že kdyby k něčemu došlo, nechala by se současná pětikoaliční vláda k nějakému podobnému dobrodružství strhnout.

Hnutí ANO se chce ve Sněmovně ptát Petra Fialy také na okolnosti jeho cesty do Kyjeva. Zejména poté, co z ukrajinské i polské strany zaznělo, že na schůzce měla být projednávána jakási speciální „protiruská“ aliance s Ukrajinou i členskými státy NATO, o které se premiér Fiala vůbec nezmiňoval. Budete se o tuto kauzu také zajímat?

Samozřejmě. Mimo jiné proto, že podobná protiruská aliance by mohla zvýšit pravděpodobnost vzniku rozsáhlejšího konfliktu v Evropě. Beru v úvahu to, že v Ruské federaci válka proti Ukrajině není příliš populární. Proto ji eufemisticky nazývají „speciální vojenskou operací“. Při zapojení některého z členských států NATO do boje proti ruským ozbrojeným silám by to ruská propaganda okamžitě využila a začala by mluvit o obranné válce proti agresi Západu. Pro Kreml by to byla svým způsobem příležitost odvolávat se na Velkou vlasteneckou válku, proto by šel do konfrontace.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Zkusme se zamyslet nad tím projektem, o kterém padla zmínka. Poradce ukrajinského prezidenta hovořil o „akční“ organizaci, která by fungovala jako hráz Západu proti Rusku, byla by v ní Ukrajina a některé členské státy NATO (výslovně zmínil Polsko). Dovedete si představit, že by na něčem takovém participovala i Česká republika?

Bohužel za této vlády bych alespoň symbolické zapojení české armády do podobného projektu nevyloučil. Zároveň se obávám, že na něco podobného jsou připraveni pouze politici pětikoalice, nikoliv naše ozbrojené síly a občané České republiky. Válka na Ukrajině by se nijak nepodobala operacím v Afghánistánu či v Mali.

Pokud by se některá z členských zemí NATO stala současně součástí jiné vojenské aliance, dovedete si představit, jak by v takovém případě fungovalo uplatňování článku 5 Severoatlantické smlouvy?

Spojené státy a generální sekretář NATO dlouho důrazně varují před možností vzniku třetí světové války, takže si dokážu představit i to, že by se článek 5 Severoatlantické smlouvy nakonec neaktivoval.

Polská strana hovoří o vyslání mírových jednotek na Ukrajinu, které by byly vojensky chráněny. Co říkáte na tento projekt?

Jde jen o jiný název pro projekt zmíněný poradcem prezidenta Volodymyra Zelenského.

Mluvčí polské vlády v této souvislosti prohlásil, že „je nutné opustit zavedené šablony stanovené před desetiletími, protože realita je dnes jiná“. Co říkáte na tento výrok v souvislosti se vším, co se dnes kolem ukrajinské války děje?

Polsko má z minulosti velmi silné vazby na Ukrajinu, navíc se považuje za regionální mocnost v daném regionu. V případě další ruské agrese bude ohroženo jako první. V tomto případě snaha vybojovat obrannou válku na cizím (ukrajinském) území je docela racionální plán. Myslím si však, že příliš riskantní.

Polsko zatím v ukrajinské krizi přichází se značně neotřelými nápady, šetrně řečeno. Nejprve pokus o předání polských stíhaček MiG Ukrajině přes několik prostředníků, teď tento projekt zvláštní vojenské aliance. Není to až příliš odvážné „hraní si se sirkami“, když všichni zástupci NATO stále zdůrazňují, že přímá konfrontace NATO s Ruskem by znamenala třetí světovou válku?

Nelze však zapomínat na to, že tyto neotřelé nápady zatím neuskutečnilo. Ostatně ruský raketový útok na ukrajinskou vojenskou základnu až u polských hranic dal jasně najevo, co by následovalo.

Pokud by se zjistilo, že o něčem takovém Petr Fiala v Kyjevě jednal a neinformoval o tom, co by to znamenalo pro další osud této vlády?

Za této situace, kdy má vláda ve Sněmovně 108 hlasů, nic negativního.

Bez ohledu na tuto otázku - bude se Sněmovna nějak více zajímat o cestu premiéra Fialy do Kyjeva, proč se pro ni rozhodl, jak byla zajištěna bezpečnost atd.?

Obávám se, že podobné legitimní dotazy opozice zodpovězeny nebudou.

Důsledkem ukrajinské války je také mohutná uprchlická vlna, které čelí i Česká republika. Nikdo nepochybně, že aktuálně je jim třeba pomoci, ale pomalu se rozvíjí debata, jak se k těmto lidem postavit z dlouhodobého hlediska. Třeba Hospodářská komora říká, že bychom měli usilovat o to, aby zůstali a pomohli našemu hospodářství, ale třeba prezident Václav Klaus hovoří o tom, že je neetické zneužívat válečné tragédie a že bychom jim měli umožnit co nejrychleji se vrátit domů a začít budovat svou zemi. Jak to vidíte vy?

V této otázce plně souhlasím s prezidentem Václavem Klausem. Navíc si nemyslím, že ženy s dětmi představují tu tolik potřebnou pracovní sílu. Musíme jim pomoci na nezbytně nutnou dobu u nás a po válce jim pomáhat obnovit Ukrajinu.

Někteří ekonomové k té Klausově poznámce dodávají, že to byl právě trvalý odliv mozků a elit, co udělalo z Ukrajiny hospodářského odpadlíka, který má za posledních třicet let nejhorší hospodářské výsledky na celé severní polokouli. Jak se na to díváte jako bývalý

velvyslanec v této zemi?

Upozorňoval jsem na tyto skutečnosti již před patnácti lety. Ukrajina v roce 1991 měla přes 52 milionů obyvatel, v roce 2010 jenom 42 milionů. V depopulaci evropského státu tak drží smutný rekord. To se stalo v době, kdy tam žádná válka nebyla. Dvě generace ukrajinských dětí vyrůstaly za situace, kdy jejich otcové pracovali v zahraničí, takže vlastně nezažily úplnou rodinu.

Ještě jedna věc týkající se role opozice v Poslanecké sněmovně. Ministr financí Zbyněk Stanjura označil váš zájem o kauzu „osm milionů za zákon pro místopředsedu STAN Polčáka“ za „blbé otázky“ a uvedl, že si máte zvykat, že premiér vám na takové otázky odpovídat nebude. To je trochu svérázný přístup k parlamentní demokracii, pamatujete něco takového za třicet let své politické činnosti?

Nepamatuji. V jednom svém vystoupení ve Sněmovně jsem řekl, že pětikoalice nám pomalu zavádí demokracii bolševického typu. Nesouvisí to se žádnou ideologií, jen s tím, že se domnívají, že poukaz na 108 hlasů je univerzální odpověď na všechny otázky a návrhy opozice. Lenin si to myslel a říkal taky...

Premiér Petr Fiala občanům vzkázal, že chápe jejich složitou situaci, ale že si lidé mají uvědomit, že za to může Putin. Nepáchá tato snaha o přesměrování hněvu veřejnosti na vnější subjekt více škod než užitku? Už jsme zaznamenali politováníhodné útoky na ruský hovořící lidi či rušení kulturních akcí...

Vysvětlovat všechny vnitřní problémy poukazem na činnost vnějšího nepřítele je politická abeceda každé totality. Vynikaly v tom zejména fašistické režimy, u nás třeba druhá republika či německý protektorát.

[ZDROJ](#)